

Α' Φάση Σχεδίου Δράσης

**Εισαγωγικές έννοιες
σχετικές με το Διαδίκτυο
και την ασφαλή πλοήγηση**

06-02-2018

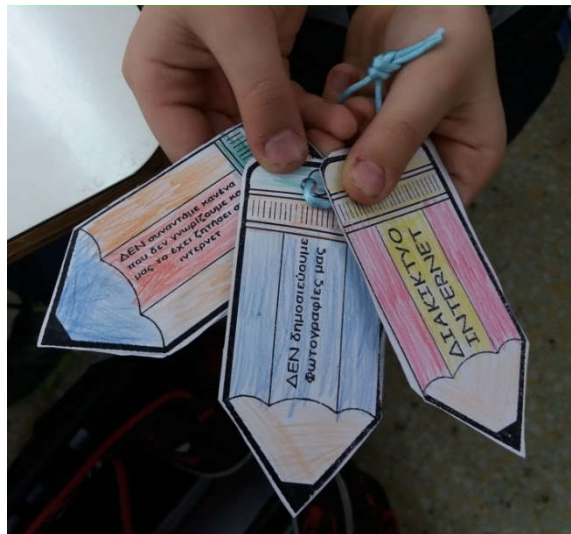
Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου

Η ημέρα αυτή, 5/2/2019, λειτούργησε ως εναρκτήρια στην υλοποίηση των δράσεων σχετικών με την Ασφάλεια των μαθητών στο Διαδίκτυο.

Οι εκπαιδευτικοί της Α' τάξης που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα, προέβησαν σε μια εισαγωγική ενημέρωση για την έννοια των προσωπικών δεδομένων και την ανάγκη προστασία τους, εστιάζοντας κυρίως στη Διαδικτυακή Χρήση.

Μέσα στο παραπάνω πλαίσιο οι μαθητές έφτιαξαν χειροτεχνίες «Μολυβάκια» με συμβουλές- οδηγίες για την ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο.

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε, είτε αυτούσιο, είτε προσαρμοσμένο στις δυνατότητες των μαθητών/τριών, αντλήθηκε από την ιστοσελίδα <https://safeinternet4kids.gr>.

Β' Φάση Σχεδίου
Δράσης
Δραστηριότητες-
Σχέδια Δράσης

Η Β' Φάση αποτελείται από δράσεις, χωρισμένες σε δύο δραστηριότητες.

Σκοπός των δράσεων αυτής της φάσης ήταν η ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης του Διαδικτύου με στόχο την ορθή και ασφαλή αξιοποίησή του από τους/τις μαθητές/τριες. Σημειώτέο ότι υπάρχει η συγκατάθεση από τους γονείς των μαθητών που εμπλέκονται σε όλες τις παρακάτω δραστηριότητες και φαίνονται τα πρόσωπά τους. Παρόλα αυτά έχει γίνει παρέμβαση.

Οι δραστηριότητες που συμμετείχαν οι μαθητές μας ήταν οι εξής:

Δραστηριότητα 1η

Η 1^η Δραστηριότητα διήρκεσε από τις 11 Μαρτίου έως τις 10 Μαΐου. Σκοπός της ήταν να δημιουργηθούν κόμικς από τους/τις μαθητές/τριες του Ε3 τμήματος ώστε να συμβάλλουν δημιουργικά στην εμπέδωση των ασφαλών τρόπων χρήσης του διαδικτύου. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 2 ομάδες. Κάθε ομάδα δημιούργησε τη δική του εικονογραφημένη ιστορία.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας για τους μαθητές:

- Έδωσαν μεγάλη σημασία στην προστασία των προσωπικών δεδομένων
- Κατανόησαν τη σπουδαιότητα δημιουργίας ενός «ισχυρού» κωδικού πρόσβασης
- Εμπέδωσαν την ανάγκη ύπαρξης χρονικών ορίων στη χρήση του υπολογιστή και του διαδικτύου

Κείμενο που δημιουργήθηκε από την 2^η ομάδα του Ε3 τμήματος

<< Η σωστή χρήση του διαδικτύου >>

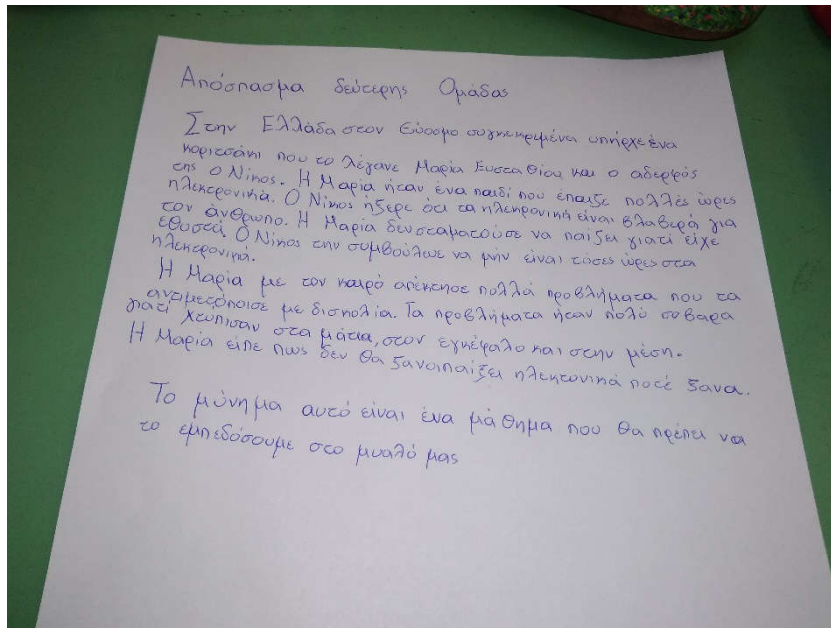
16 Φεβρουαρίου του 2012

Ένα κορίτσι 12 χρονών η Μαρία έπεσε θύμα εκβιασμού μέσω διαδικτύου. Καθώς συνομιλούσε στο internet, εμφανίστηκε ένας άγνωστος άντρας και της ζήτησε τα στοιχεία της. Το κορίτσι άρχισε να ανήσυχη. Προσπάθησε να τον αποκλείσει, αλλά αυτός δεν υποχώρησε. Όσο η Μαρία προσπαθούσε να τον αποκλείσει αυτός την πίεζε πιο πολύ. Μετά από πολλές προσπάθειες η Μαρία αναγκάστηκε να φωνάξει τον πατέρα της. Ο πατέρας της είδε ότι ούτε αυτός μπορούσε να κάνει κάτι. Έτσι κάλεσαν την αστυνομία-δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος. Η αστυνομία στην προσπάθειά της αυτή κατάφερε να πιάσει τον εκβιαστή. Έτσι η Μαρία πήρε το μάθημα της και μας δίνει τις παρακάτω συμβουλές για να μην πέσουμε κι εμείς θύματα εκβιασμού.

- Να μην δίνουμε τα προσωπικά στοιχεία στο διαδίκτυο
- Να μη μιλάμε σε αγνώστους

- Να κρατήσουμε μυστικό τον πρόσβασης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μας

Φωτογραφικό υλικό 1^{ης} Δραστηριότητας:

Δραστηριότητα 2η

Η 2^η Δραστηριότητα διήρκησε από τις 15 Απριλίου έως τις 31 Μαΐου. Αρχικός στόχος της ήταν να συνδυάσει τις δράσεις της περσινής σχολικής χρονιάς (2017-18), μιας και το σχολείο μας συμμετέχει για 2^η χρονιά στο θεματικό Δίκτυο για την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο με αυτές της φετινής σχολικής χρονιάς (2018-19).

Μετά από καταιγισμό ιδεών των μαθητών και μαθητριών του Στ1 τμήματος της σχολικής μας μονάδας γύρω από το θέμα της βασικής μας Δραστηριότητας, καταλήξαμε στον εξής σκοπό: Με αφορμή τον «Ασφαλή Διαδικτυακό Παντογνώστη του Ε1» (Φωτεινός Παντογνώστης που δημιουργήθηκε πέρσι από τους ίδιους μαθητές και δασκάλα του τμήματος) καθώς και όλες τις άλλες δραστηριότητες που περατώθηκαν κατά τη σχολική χρονιά 2017-18, να δημιουργήσουμε ένα δεύτερο παιχνίδι εκπαιδευτικού χαρακτήρα, το οποίο θα ήταν το επόμενο «λιθαράκι»-ανατροφοδότηση στην ασφαλή πλοήγηση στο Διαδίκτυο.

Η απόφαση πάρθηκε κατά πλειοψηφία και φέρει τον τίτλο “chessandnetsafety”. Από τον τίτλο του παιχνιδιού αποκαλύπτεται αυτόματα το πλαίσιο στο οποίο εργαστήκαμε: Ένα επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι, το οποίο συνδυάζει το σκάκι ως εργαλείο μάθησης και την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο.

Ακολουθούν οι **στόχοι** και **δείγμα των Δραστηριοτήτων** του εκπαιδευτικού παιχνιδιού του Στ1:

Σκάκι και Ασφάλεια στο Διαδίκτυο- Chessandnetsafety

Στόχοι του παιχνιδιού:

Το σκάκι είναι η γυμναστική του μυαλού (Blaise Pascal, 1623-1662)

Με αφορμή την εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας με θέμα «ένταξη του σκακιού στο υποχρεωτικό πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου» (ΥΠΕΠΘ, 2014), ο δάσκαλος του δημοτικού σχολείου μπορεί να γνωρίσει το σκάκι στον μαθητή με σκοπό τη χρήση του ως **ένα εκπαιδευτικό εργαλείο μάθησης**.

Βασικός στόχος του παιχνιδιού αυτού, είναι η ώθηση των μαθητών στην αγάπη του σκακιού και όχι απαραίτητα στην εκμάθησή του, ώστε να μπορέσουν να απομυζήσουν τα μέγιστα οφέλη. Όπως έχει ήδη αποδειχθεί, σε πλήθος στοχευμένων ερευνών, με τη βοήθεια του σκακιστικού παιχνιδιού οι μαθητές μπορούν να βοηθηθούν στην επίλυση μαθηματικών και όχι μόνο, προβλημάτων (problemsolving), στη γλώσσα, σε κοινωνικές και γνωστικές δεξιότητες, στη μνήμη, στην αυτοσυγκέντρωση, στην κοινωνικοποίηση, στη συμπεριφορά κ.α. Είναι αποδεδειγμένα ένα εργαλείο ανάπτυξης πολλαπλών νοητικών ικανοτήτων όσων ασχολούνται με αυτό.

Το σκάκι είναι ένα μαθησιακό παιχνίδι και με την κατάλληλη προσέγγιση είναι δυνατό να πετύχει στόχους στον τομέα της σύγχρονης διδακτικής μεθοδολογίας, όπου η κριτική, η βιωματική -ανακαλυπτική μάθηση, η ομαδοσυνεργατική μάθηση, η καθοδηγούμενη διερεύνηση αλλά και η παιγνιώδης προσέγγιση.

Το παιχνίδι αυτό θα παρουσιαστεί στους μαθητές με παιγνιώδη και ευχάριστο τρόπο και θα εμπλουτιστεί με παράλληλες δράσεις: συνδυασμός της μάθησης που βασίζεται στη χρήση ψηφιακών παιχνιδιών με συγκεκριμένη δομή και κανόνες, περιορισμούς και προσχεδιασμένους μαθησιακούς στόχους, κάτω από μια μεγάλη κατηγορία εκπαίδευσης της σύγχρονης εποχής, την **Ασφάλεια στο Διαδίκτυο**, τη γνώση δηλαδή των κινδύνων προσωπικής ασφάλειας και ασφάλειας του χρήστη σε ιδιωτικές πληροφορίες και περιουσίες που σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου και την αυτοπροστασία από το ηλεκτρονικό έγκλημα. Ακριβώς επειδή με τη δημιουργία του παρόντος εκπαιδευτικού παιχνιδιού δίνεται έμφαση στο σκάκι ως εκπαιδευτικό εργαλείο μάθησης της ασφάλειας στο διαδίκτυο χρησιμοποιούνται όπως αναλύεται και παρακάτω μόνο τα κομμάτια-στρατιωτάκια του σκάκι και όχι όλα τα κομμάτια. Η επιλογή αυτή έχει διττό ρόλο. Αφενός εξασφαλίζει την ενασχόληση όλων των μαθητών/τριών με αυτό και αφετέρου οι απλές κινήσεις των στρατιωτακίων δίνουν βαρύτητα στο μαθησιακό αποτέλεσμα.

Αυτός ο τρόπος μάθησης αποτελεί μια σύγχρονη τάση του ευρύτερου πεδίου της Τεχνολογικά Υποστηριζόμενης Μάθησης συγκεντρώνοντας, τα τελευταία χρόνια, το έντονο ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας. Ορίζεται ως μια **καινοτόμα διδακτική προσέγγιση**, που απορρέει από τη χρήση ψηφιακών παιχνιδιών με παιδαγωγική αξία, για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης όπως η υποστήριξη της μάθησης, η βελτίωση της διδασκαλίας, η αποτίμηση και η αξιολόγηση των μαθητών (Κίργινας, Σ. (2013). *Μάθηση βασισμένη στο ψηφιακό παιχνίδι ελεύθερης διάδρασης*. Νέος Παιδαγωγός τ.1).

(διασκευή θεωριών από [url- http://aesop.iep.edu.gr/node/11764](http://aesop.iep.edu.gr/node/11764))

Δείγμα Δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 1^η:

Παιχνίδι Μνήμης... Μπορείς να βρεις τα ζευγάρια των εικόνων;

<https://matchthememory.com/5dimevosm>

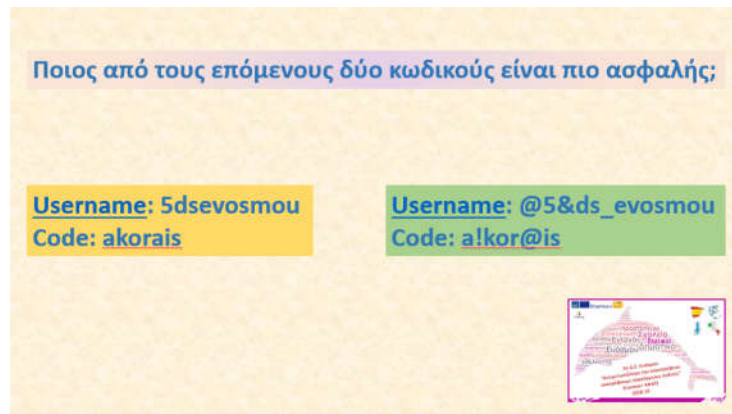

Δραστηριότητα 2^η:

Ποιος από τους επόμενους δύο κωδικούς είναι πιο ασφαλής;

Username: 5dsevosmou
Code: akorais

Username: @5&ds_evosmou
Code: a!kor@is

Δραστηριότητα 3^η:

Ενώνω τα κομμάτια της φωτογραφίας!

Δραστηριότητα 4^η:

Τι θεωρείς προσωπική πληροφορία και δε πρέπει να μοιράζεσαι στο διαδίκτυο;
(οι σωστές απαντήσεις είναι δύο)

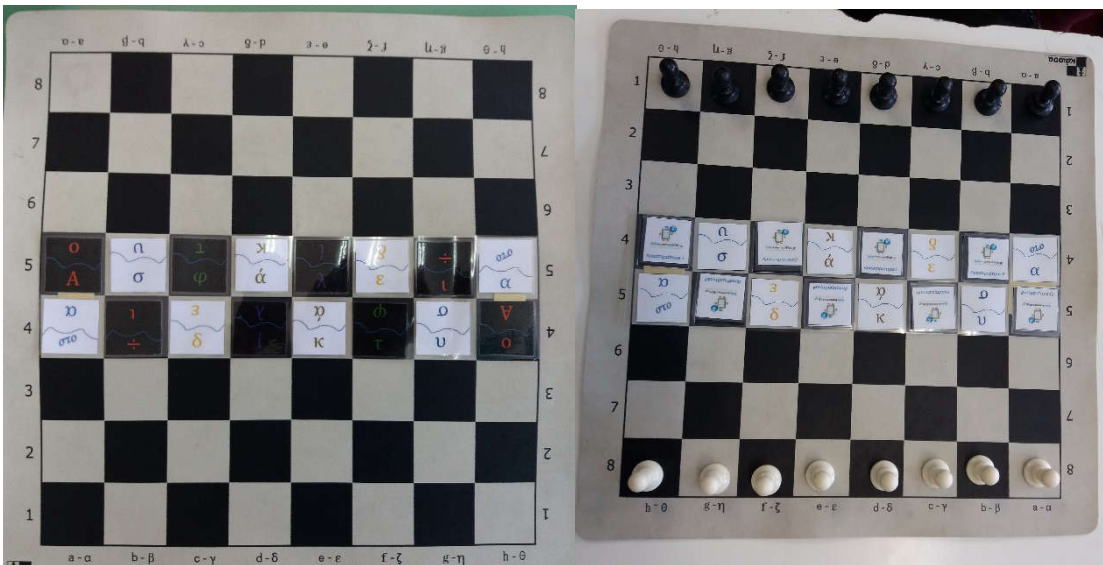
α) Τη διεύθυνσή σου
β) Το όνομα του σκύλου σου
γ) Τη θερμοκρασία στην πόλη που μένω
δ) Το όνομα του σχολείου σου

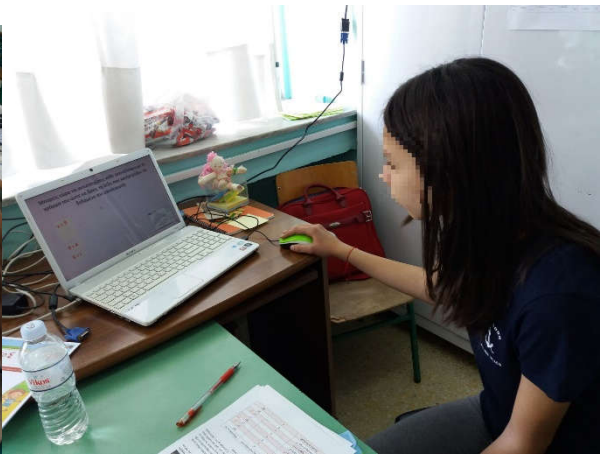

Στοίχημα με τους εαυτούς μας: Θα ήταν το αποτέλεσμα επιθυμητό;

Τελικά τα χαμόγελα ευτυχίας και υπερηφάνειας ήρθαν να ανταμείψουν τους κόπους των παιδιών, υποσχόμενα να μεταλαμπαδεύσουν και στους υπόλοιπους μαθητές/τριεςόλου του σχολείου τις γνώσεις τους γύρω από το φλέγον ζήτημα της ασφαλούς χρήσης του Διαδικτύου, με τον πλέον γνωστό τρόπο: ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ!

Φωτογραφικό υλικό 2^{ης} Δραστηριότητας

Γ' Φάση Σχεδίου Δράσης

Ενημέρωση γονέων και κηδεμόνων
για την προστασία από τους κινδύνους
στο Διαδίκτυο.

Οι μαθητές του Στ1 τμήματος με τη σειρά τους ενημερώνουν τους γονείς τους για τους τρόπους προστασίας από τους πιο σημαντικούς κινδύνους στο διαδίκτυο, βοηθώντας τους να παίξουν οι δεύτεροι το επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι chessandnetsafety, καθώς επίσης και τον περσινό Φωτεινό Παντογνώστη που δημιούργησαν οι πρώτοι. Τέλος, η ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων προγραμματίστηκε να γίνει στις 10/6/2019.

Αποτελέσματα - Συμπεράσματα Σχεδίων Δράσης

Συμπερασματικά λοιπόν, θα λέγαμε ότι υπάρχουν πολλοί Διαδικτυακοί Κίνδυνοι από τους οποίους πρέπει να προστατέψουμε τους μαθητές/τριες – παιδιά.

Για το λόγο αυτό βασικοί στόχοι της συμμετοχής της σχολικής μας μονάδας στο θεματικό Δίκτυο για την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο και για τη φετινή σχολική χρονιά, αλλά παράλληλα και νέοι στόχοι για την ερχόμενη είναι οι μαθητές/τριες μέσα από τα σχέδια δράσης:

- να αποκτήσουν λειτουργικού χαρακτήρα γνώσεις για τη φύση και το είδος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση ψηφιακών πόρων και κυρίως του Διαδικτύου
- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις γύρω από τις νέες μορφές ψηφιακής πολιτειότητας, το σύνολο των ψηφιακών πρακτικών που συνδέονται με την ιδιότητα του πολίτη
- να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με στρατηγικές διαχείρισης ψηφιακών πληροφοριών (θέματα στρατηγικών αναζήτησης πληροφοριών, αναφοράς πηγών πληροφοριών, ελέγχου της ποιότητας των πληροφοριών, καλών πρακτικών επικοινωνίας και διάχυσης/μεταβίβασης πληροφοριών)

Διαδικτυωθείτε, αλλά μην μπλεχτείτε...

Μοιράζομαι τις
εμπειρίες μου στο διαδίκτυο με
τους γονείς ή τους δασκάλους
μου, ιδίως όταν νιώθω
άβολα με κάτι!

Θυμώμαι πάντα
ότι οι κανόνες καλής
συμπεριφοράς ιεχύνουν
και στο διαδίκτυο!

1 Το διαδίκτυο είναι μια πολύ καλή πηγή πληροφοριών,
αλλά όσα δημοσιεύονται ε' αυτό δεν είναι πάντοτε
ορθά. Πρέπει πάντα να διασταυρώνουμε τις
πληροφορίες που παίρνουμε από αυτό.

2 Προέχουμε όταν δημοσιοποιούμε ή
μοιραζόμαστε με άλλους προσωπικές
πληροφορίες. Δε γνωρίζουμε πώς μπορούν
να χρησιμοποιηθούν από επιτήδειους.

3 Απορρίπτουμε μηνύματα και αρχεία
από αγνώστους και δεν αποθηκεύουμε
ηλεκτρονικές διευθύνσεις ατόμων που δε
γνωρίζουμε.

4 Δε διευθετούμε ποτέ συνάντηση με άγνωστα
άτομα. Αν μας ζητήσει κάποιος άγνωστος να
τον συναντήσουμε, αναφέρουμε το γεγονός αυτό
στους γονείς μας ή σε κάποιο ενήλικο.

Αν υποψιαστείτε παράνομη συμπεριφορά στο διαδίκτυο επικοινωνήστε με τη Γραμμή Καταγγελιών Hotline στο τηλέφωνο 22674747 ή επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.cyberethics.info>
Για να πάρετε πληροφορίες επικοινωνήστε με τη Γραμμή Βοήθειας Helpline στο τηλέφωνο 7000 0116 (ώρες λειτουργίας 8 μ.μ. - 9 μ.μ.)
ή επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες <http://www.cyberethics.info> και <http://www.pi.ac.cy/InternetSafety>

